

Paasto osa 12:

Polttopuita ja paholaisia

Kiitin Jumalaa herättyäni. Tapanani on kiittää Taivaan isää ainakin kolmesta asiasta heti kun saan auki silmäni. Useinmiten lista venyy ensimmäisen sitkeän kiitosyritelmän jälkeen, tänäänkin löysin toistakymmentä kiitoksen aihetta vaikka en ollut ollut hereillä minuuttiakaan. Tuntuu hyvältä aloittaa päivänsä kiitollisin mielin.

Aamukahvin ja koiran ulkoiluttamisen jälkeen totesin sään suosivan uunin lämmitystä. Käytän koiran aamulla vain lukemassa koiranpostit ja illemmalla tehdään sitten ne pitkät lenkit. Sää oli sen verran kostea, että päätin laittaa uuniin tulet. Siinä puita sisään kantaessa tuli mieleen yleviäkin ajatuksia.

Ajattelin että kyllä harrastamani kristillinen ravinnosta pidättäytyminen on sen lisäksi että se on kehon puhdistautumisen aikaa, myös ihmisen syvimmän olemuksen uudistumisen aikaa. Paaston avulla voi löytää kaikkien kauniiden asioiden lähteen, kaikkien hyveiden varaston. Sydämen puhtaus on täydellisyyttä: "Olkaa siis te täydelliset, niinkuin teidän taivaallinen Isänne täydellinen on.", sanoi Jeesus autuaaksijulistamisen jälkeen. Hengellinen elämä on kauneuden ilmentämistä koko olemuksellamme, sydämen puhdistamista Jumalan olla. Sydämeni on Jumalan koti, miksi en siivoaisi sitä kaikesta kertyneestä törystä ja villakoirista? Siivoanhan iloiten omankin kotini vieraiden tulla. Ja sitä paitsi, eihän Jumala ole vieraana minussa, Hän on minut luonut, hän omistaa minut.

Sydämen kautta paastossa lähestytään aineettomien enkelien elämänmuotoa. Se aineettomuus ei kuitenkaan ole sinänsä sen autuaaksitekevää kuin aineellisuuskään. Enkelit ovat aineettomia, mutta silti osa niistä lankesi. Paastoaminen ilman rakkautta, nöyryyttä ja kuuliaisuutta ei tee kenestäkään enkeliä. Nöyryyttä Jumalaa kohtaan ja nöyryyttä omaa kehoa ja jaksamista kohtaan. Jumala on minut luonut ja minun pitää kunnioittaa hänen tahtoaan: pitää huolta Hänen luomastaan. En saa vahingoittaa tai satuttaa itseäni. Ruumiini on pyhä, onhan Jumala sen luonut.

Kuuliaisuus Jumalaa kohtaan näyttäisi ilmenevän sekä ajatuksissa että teoissa, mietin kun samalla harmittelin että en nytkään muistanut laittaa hanskoja käteen pilkkeitä kantaessani. Saan repiä tikkuja näpeistä loppupäivän. Teot kumpuavat ajatuksista. Jokaisen pahan teon takana on hyvää tarkoittava ajatus.

Meitä liikuttaa kolme voimaa ja niiden seurauksena meissä liikkuu kolmenlaisia ajatuksia: on sellaisia, jotka nousevat yksin omasta vapaudesta ja tahdosta; ja kahdenlaisia muita: toiset tulevat hyvästä Hengestä ja toiset pahasta. On hyviä sielun liikahduksia, joita vaalitaan ja suojellaan, ja jotka halutaan omaksua. Ja vastaavasti: on pahoja sielun liikahduksia, joita halutaan vastustaa ja karta. Vapaa tahto valitsee hyvän ja pahan välillä.

Tuo Ignatius De Loyolan kolmijako on ainakin minua auttanut ymmärtämään ajatteluani. Paaston aika onkin otollista aikaa tutkia miten henget meitä riepottelevat.

Kuivat puut syttyvät helposti. Tulessa on jotain kiehtovaa, samanlaista kuin pilvissä, tunturimaisemassa tai meren aavalla. Jäin tuijottelemaan syttyviä lastuja ja annoin ajatusten harhaila kun siellä pääkopassa kerran jonkinlaista elämää tuntui olevan.

Jos elämä on tietoista onnen etsimistä ja kärsimyksen välttämistä, pahat henget tuovat koko ajan aistittavaksi uusia nautintoja joita kokeilla. Hyvät henget puolestaan - päin vastoin kuin voisi luulla - ovat silloin pahiksia: ne pistelevät ja vaivaavat omaatuntoa sekä järjen että sydämen äänellä.

Ne taas jotka pyrkivät muita voimakkaammin lähemmäs Jumalaa, saavat päinvastoin pahoilta hengiltä nipistyksiä ja puraisuja jotta eivät jatkaisi Jumalan osoittamalla tiellä. Puraisujen jälkeen Paha henki antaa lukemattomia hyvältä kuulostavia neuvoja millä lohduttaa itseään puraisua hoivatessaan. Hyvälle hengelle on silloin ominaista antaa rohkeutta ja voimaa kestää kiusauksia; se antaa lohdutusta kyynelten jälkeen ja lepoa Jumalassa. Hyvä henki auttaa meitä pääsemään lähemmäs Jumalaa helpottamalla ja poistamalla esteitä. Poistamalla ahdistusta.

Asettelin polvistumisjakkaran valmiiksi ja laitoin rukousnauhan polvityynyn päälle. Yleensä mielen hiljentäminen ennen varsinaista rukoushetkeä onnistuu helposti rukouskävelyllä, mutta nyt mieleni tuntui haluavan puuhailia omiaan. Annoin sen juosta villinä ja vapaana kun tiesin että hartauden, siunauspuheen tekemiseen ja saarnan valmistamiseen on vielä tarpeeksi aikaa; ja mietin miten kamppailu ilman motivaatiota on järjetöntä. Jumalaa etsivät vain ne, jotka tuntevat ettei oma elämäntapa anna lopullista tyydytystä. Lopullinen ilo löytyy vain iäisyydestä, Jumalasta. Siihen voi toki päästä kristillisen paaston avulla, kuten siihen voi päästä myös esimerkiksi säännöllisen rukouksen avulla, kääntymällä Kristuksen puoleen; mutta ei ilman hengellistä tukea, jotain toista ihmistä. Joka voi arvioida että minulla on kaikki hyvin omalla hengellisellä ja ruumiillisella vaelluksellani. Tässä suhteessa olen itse ollut onnekas.

Askeesi ilmaisee samaistumista Kristuksen kärsimykseen. Kirkkoisä Basileios Suuren sanoin kieltäytyminen on irrottautumista kuolevaisesta ja kieltäytyksen hedelmä on `osallisuus Jumalasta`. Kieltäytyksen kadottaminen on vastaavasti maailman elämään osallistumista. Kristuksen kärsimys on luonteeltaan elävöittävää, ja siksi samaistuminen Kristuksen kärsimykseen merkitsee myös osallisuutta hänen elämäänsä.

Tuntuu siis oudolta jo ajatuskin, että kristillinen paasto olisi hauskaa ilonpitoa ja yksinomaan suoranaista terveyden vaalimista. Nuoruus tulee ja menee, vain läski on ikuista! Kun lähtokohtana on Kristuksen kärsimys, ja sen kautta oman synnillisen tilan tunnistaminen ja tunnustaminen, ei se voi tapahtua ilman tuskaa ja ahdistusta.

Mutta tuskan ja ahdistuksen eläminen ilman siitä vapautumista, Jeesuksen Kristuksen kirkastumista ja taivaaseen astumista, on vain tuskaa ja ahdistusta, ja johtaa psykiatriseen hoitoon. Paasto avautuu ylösnousemuksesta käsin.

Polvistuin rukousjakkaralle ja tiesin, että kohta Jumala pesee minut puhtaaksi kaikista heinoista ajatuksista. Kiitin Häntä siitä jo etukäteen.